

Volkstuinder Bosch geeft het internationale gezelschap uitleg.

FOTO PAUL LE CLERCO

De volkstuin als missie

Uit Zuid-Amerika en het voormalige Oostblok waren dit weekeinde mensen gekomen om te kijken naar onze volkstuinen. Daarin heeft dit land namelijk een voorbeeldfunctie: Nederland, volkstuinland.

HANS VAN DER BEEK

GOEDE TIP: pas op met bomen. Die hebben namelijk wortels, grote wortels, en daarboven op groeien geen bloemen en planten meer. "Het verboomt hier erg," zegt Henk Smit, modelbewoner van volkstuincomplex Eigen Hof. "Als je niet uitkijkt, wordt het een volksboomcomplex." Zijn toehoorders, een kleine delegatie tuinders uit Zuid-Amerika en Hongarije, maken aantekeningen (en foto's). Zij krijgen een rondreis langs Amsterdamse volkstuinen om de kunst van het volkstuineren af te kijken.

Gisteren waren tuinders uit Argentinië, Brazilië, Peru, Uruguay en Hongarije te gast bij Eigen Hof in Sloten, een keurig complex met 160 tuintjes met als belangrijkste sleutel tot succes: regels.

De eerste zaterdag van de maand controleert de tuincommissie de heggen en paden. De heg dient te zijn gesnoeid, zestig centimeter hoog en veertig centimeter breed.

De paden horen vrij te zijn van onkruid - ook onder de heg! - en verwilderde tuinen kunnen ook op afkeuring rekenen. Overhangende heesters worden evenmin gewaardeerd en de fietsenstalling wordt regelmatig opgeschoond.

Zo'n doolhof aan tuintjes en tuinhuizen is een chaos voor je het weet. Smit: "Je maakt een afspraak, en daar moet je je aan houden."

Johan van Schaick, bestuurslid van de Bond van Volkstuinders en daarom gastheer van de delegatie,

zegt hetzelfde, maar dan met oog voor de grote lijn. "Het gaat allemaal om de juiste ontwikkelingsplannen, beheersplannen, toekomstplannen. Kijk, een Europese lariks."

De delegatie loopt tussen de houten huisjes en boskabouters, die soms amper te zien zijn tussen de planten en bomen. Smit, al 42 jaar volkstuinbezitter: "De huisjes worden tegenwoordig bijna allemaal afgesloten met hagen. Vroeger was dit allemaal open. Maar de mensen willen tegenwoordig privacy. 'Heb je wat te verbergen?' zeg ik dan."

'EENTJE VROEG: WANNEER MAAIEN ZE MIJN GRAS NOU?'

Smit houdt halt bij een inderdaad indrukwekkende heidetuin. Een van de pareltjes van Eigen Hof. Smit: "Dit is nou een voorbeeld van iemand die intensief tuint. Niet iemand die alleen met een pilse op zijn gras zit. Maar de echte tuinders zijn nog maar één, twee procent van de mensen hier."

Want door Eigen Hof, altijd handig voor de delegatie om te weten, loopt een scheiding: de echte tuinders en de 'caravanmensen'. De huur van een perceel ligt tussen de driehonderd en vierhonderd euro per jaar en de overname van een

huisje kost maximaal negenduizend euro - altijd nog goedkoper dan een camping en een dure caravan.

Dus de weelderige groente- of kruidentuinen zijn in de minderheid. Smit: "Er zijn ook veel van die laat-maar-waaientuinen, maar zo'n wildernis is tenminste nog natuur. Altijd nog beter dan je perceel half volleggen met tegels."

Tuinieren is van die bewoners duidelijk geen hobby. Wim de Man, al volkstuinder van 1960 en secretaris van Eigen Hof: "We hadden er een die kwam na een paar maanden bij ons: 'Wanneer wordt mijn gras eindelijk eens gemaaid?'"

Van Schaick: "We proberen te zorgen dat dit geen bungalowpark wordt, of een kampeerterrein. Met alle respect: die zijn er al. Hier staat tuinieren centraal, en dan het liefst natuur- en milieuvriendelijk tuinieren. Recreëren en gezelligheid is bijzaak. Ach, een sedemdak."

Voor de delegatieleden is dit nogal een luxediscussie. Zij zijn voornamelijk boeren, die moeten leven van hun tuintjes. Van Schaick: "Zij verbouwen kruiden voor medicijnen. Wij verbouwen kruiden voor de kleur, de geur en de vlinders. Voor hen is het een levensonderhoud, voor ons is het een genot. Dus een ontwikkeling naar tuinieren voor de recreatie is voor hen nog ver weg."

Toch is het bezoek zinvol, zegt Van Schaick. "Vaak is het voor hen moeizaam om de lokale over-

heid te onderhandelen, over uitbreiding bijvoorbeeld. Maar als ze zeggen: 'Zo doen ze dat in Nederland', dan maakt dat toch wel indruk."

De Bond van Volkstuinders te Amsterdam, een lichtend voorbeeld, tot diep in Zuid-Amerika?

Van Schaick: "Een voorbeeldfunctie, zo kun je dat wel zeggen. Wij zijn met zeventuizend leden ook de grootste vereniging van Nederland."

En inderdaad. Delegatielid Ivett Alvarez uit Montevideo: "Ik had al gehoord van de volkstuinen in Amsterdam, maar ik had niet gedacht

VOOR ECHTE TUINIER IS DE RECREATIE MAAR BIJZAAK

dat het op deze schaal was. Ik dacht: 'zal wel ergens op een pleintje in de stad zijn.'"

Nieuwe indrukken krijgt de delegatie toch al voldoende. Gisteren pindaaks, hagelstag en karnemelk (geen succes), en vandaag de krentenbol en vanavond, ook een fraaie Nederlandse folklore, de rijsttafel.

Ondertussen doet Smit voor hoe op Eigen Hof bij voorkeur het gras wordt gemaaid. Met de zeis. Enkele delegatielieden doen het hem soepel na. Smit: "Zo zie je maar. Volkstuineren is derdewereldwerk."